

Dátové sklady Modelovanie

Jana Dvořáková

1.10.2010

Pokročilé databázové technológie, FIIT STU

Obsah

Dátové modely – história a použitie v DWH

Dimenzionálny model – typy tabuliek

Ukážka modelu dátového skladu

Nástroje

Zhrnutie a diskusia

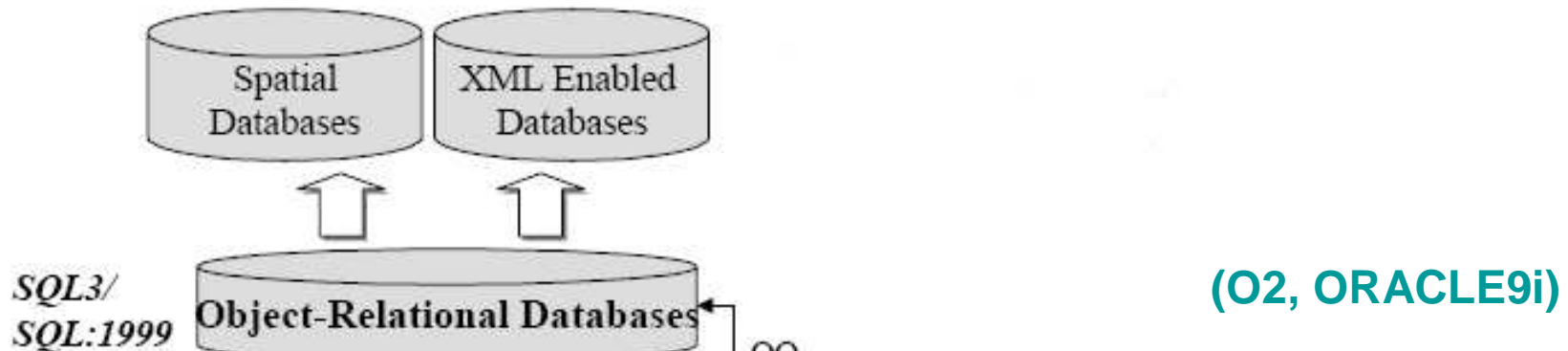

Dátový model

- Grafická reprezentácia internej organizácia dát v DBMS
  - Entity
  - Vzájomné vzťahy

História DB modelov

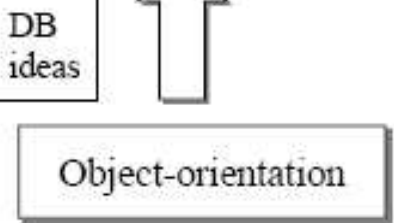
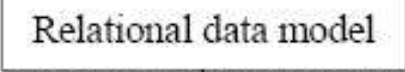
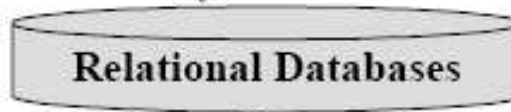
3rd generation

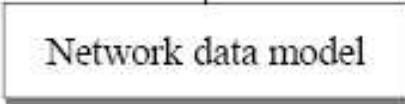
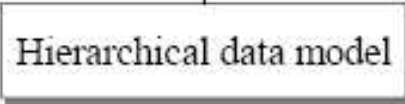
2nd generation

(ORACLE, DB2, Sybase)

SQL2/
SQL92

SQL

(IMS IBM Mainframes)

(CODASYL, IDMS)

Dátové modely v DWH

Vznik modelu DWH:

- Požiadavky používateľov (požadované analýzy, reporty)
- Informácia o zdrojových systémoch, ich dátach a štruktúre

Používané spôsoby modelovania:

- Dimenzionálny dátový model
- Relačný 3-NF dátový model
.. alebo niečo medzi tým

3-NF vs. dimenzionálny model

● Relačný dátový model v 3-NF

- Odstránenie duplicitných dát – zmenšenie počtu záznamov
- Zvýšenie počtu tabuliek
  - Prepojenie cez cudzie kľúče a tabuľky relácii
- Efektívny insert/update, menej efektívne dotazovanie

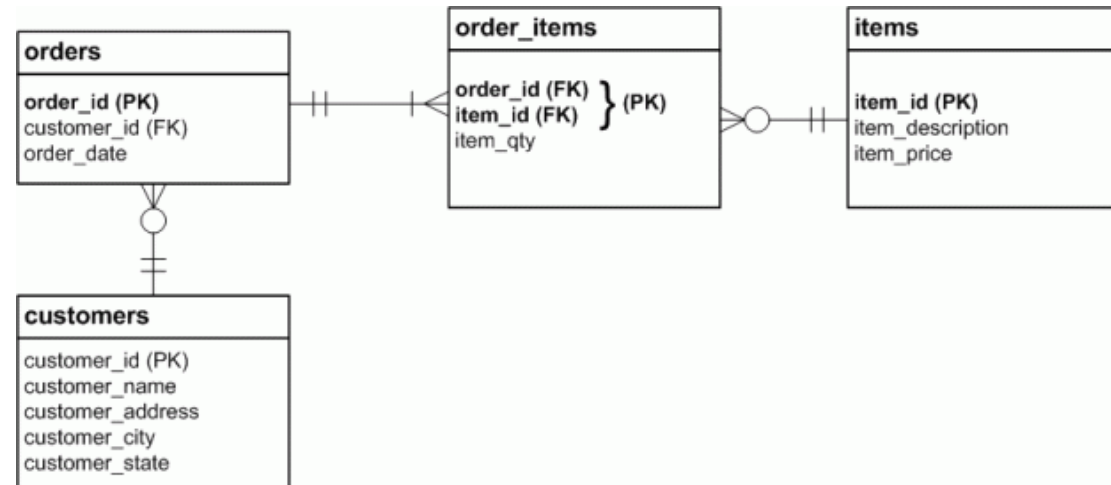
● Dimenzionálny dátový model

- Adaptácia relačného modelu
- Faktové a dimenzionálne tabuľky
- Denormalizovaný, duplicitné dáta
- Menší počet tabuliek
- Efektívne dotazovanie

Dimenzionálny model typicky nie je v 3-NF (aj keď definícia to nevyklučuje)

DWH - relačný dátový model v 3-NF

- 3-NF

Jednoduché ETL

- Prenos dát zo zdrojových systémov a ich integrácia

Zložité reportovanie

- Veľké množstvo JOIN operácií
- Ťažšie pochopiteľný bussiness používateľmi

- Vhodné pre niektoré typy databáz

- TERADATA

- Model pre centrálnu úložisko dát – podľa B. Inmona

DWH - dimenzionálny dátový model

- Štandardne odporúčaný pre DWH

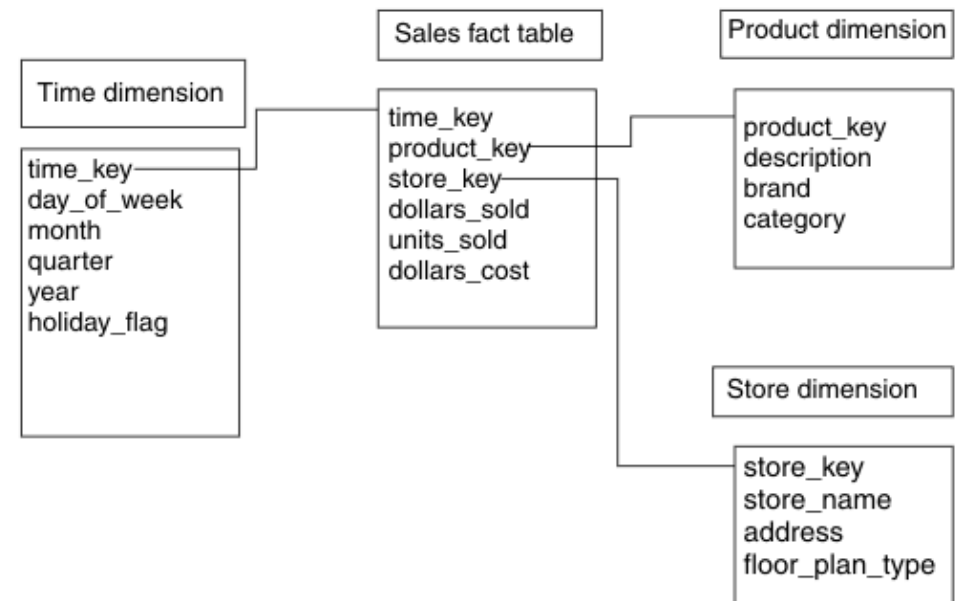
Zložité ETL

- Transformácie dát
- Integrácia, ...

Jednoduché reportovanie

- Ľahšie pochopiteľný business používateľmi

- Vhodný (aj) pre relačné databázy

- Oracle, MSSQL, ...

- Model pre datamarty – podľa B. Inmona aj R. Kimballa

Obsah

Dátové modely – história a použitie v DWH

Dimenzionálny model – typy tabuliek

Ukážka modelu dátového skladu

Nástroje

Zhrnutie a diskusia

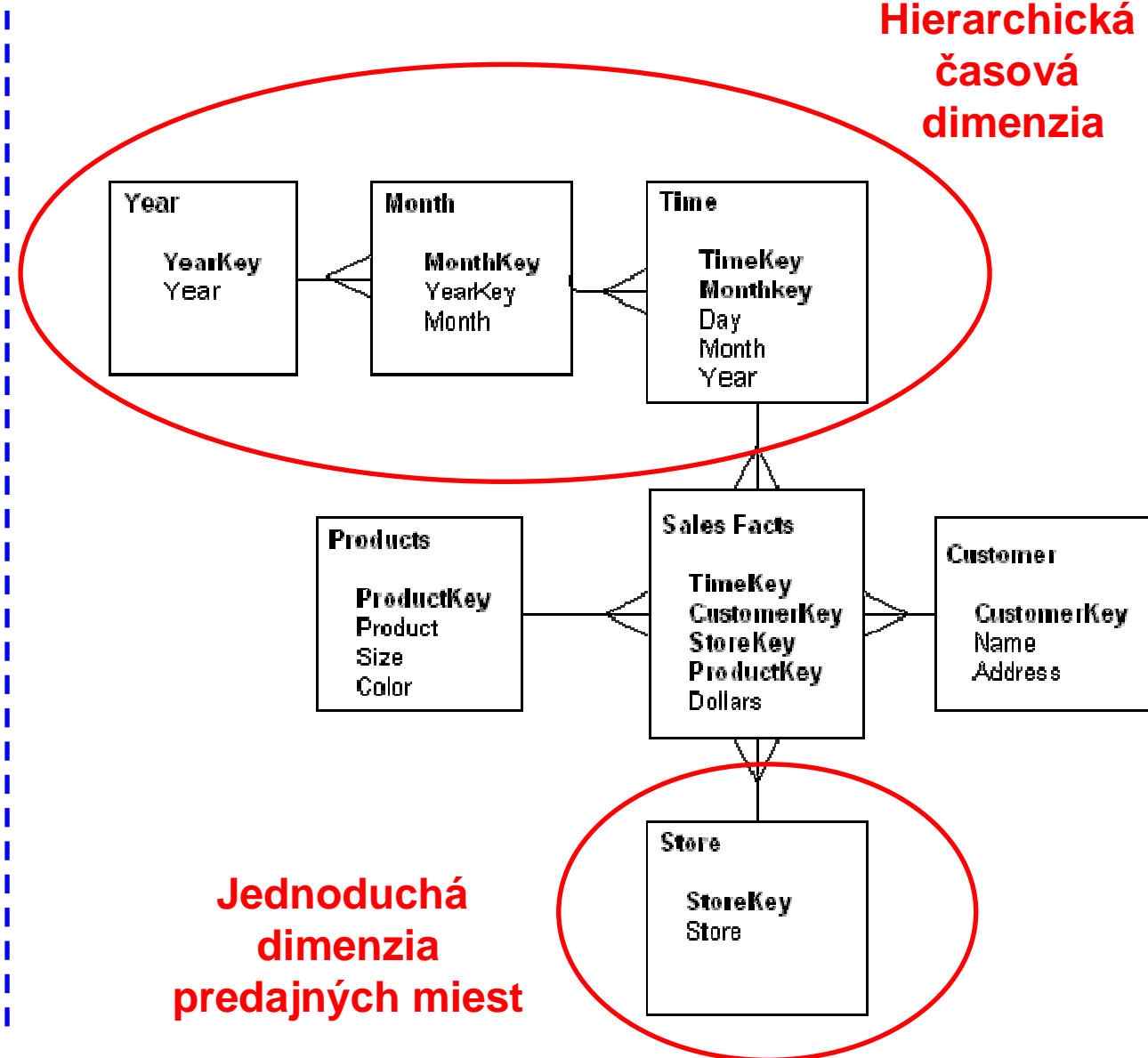
Typy tabuliek DWH

- Dimenzionálne tabuľky – dimenzie
- Faktové tabuľky – fakty
- Agregáčn  tabuľky

- Ostat  tabuľky – LNK, TMP, ...

DIM tabuľky - dimenzie

- Obsahujú **atribúty**
  - Napr. zákazník, produkt, dátum
- Majú prirodzený primárny kľúč
- Poskytujú opisné informácie k faktom
  - „Prístupové cesty“ k faktom
- Môžu obsahovať hierarchie
- Conformed dimensions
  - Zdieľané viacerými FCT tabuľkami

FCT tabuľky - fakty

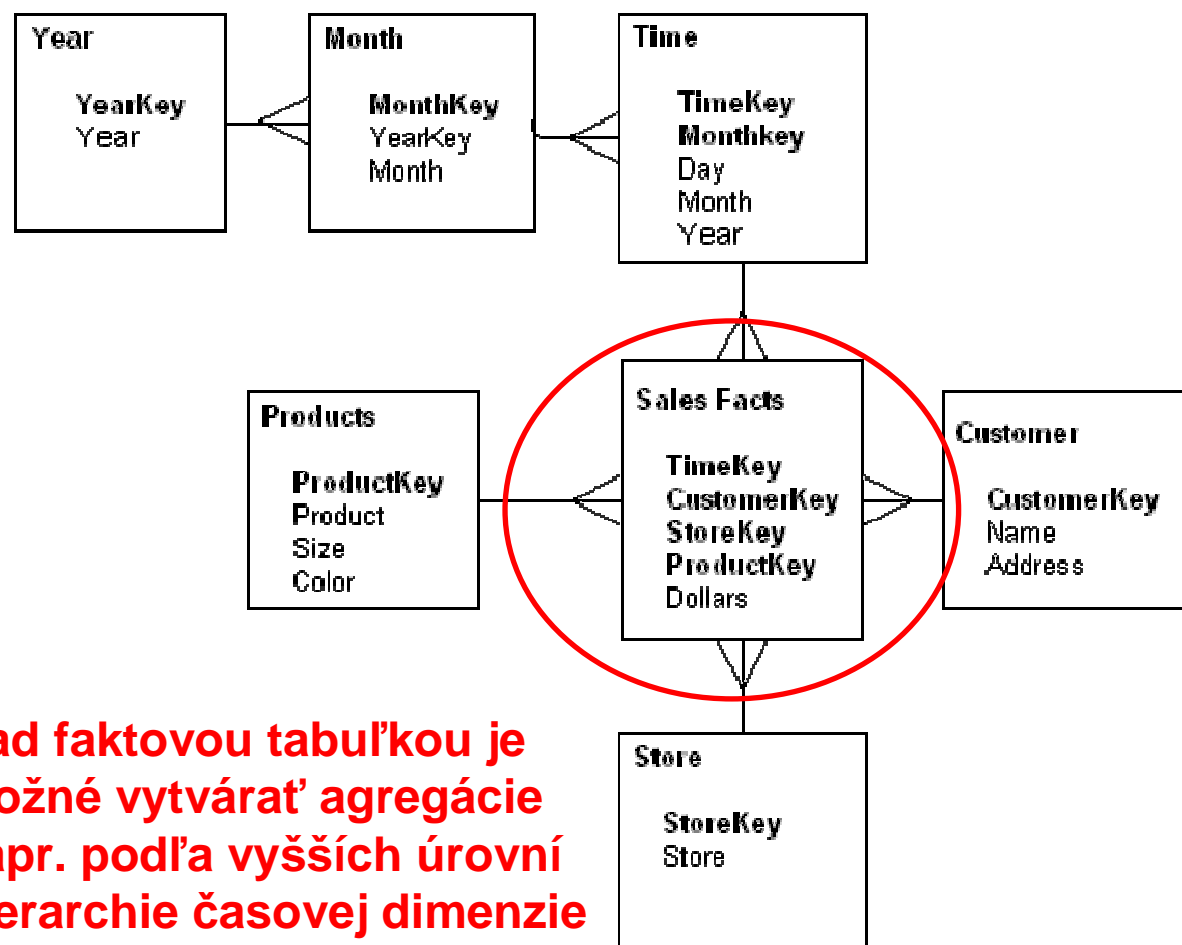
- Obsahujú **merania, metriky** alebo **fakty k business procesom**
  - Napr.obrat obchodu, množstvo tovaru na sklade
- Primárny kľúč - dimenzie
- Na základe odkazov do dimenzií poskytujú súbor hodnôt
- Conformed FACTs – Zdieľané údaje medzi viacerými business oblasťami

AGG tabuľky - agregácie

- Obsahujú **agregované/sumárne** dáta
- Špecifický typ FCT tabuliek
- Dôvod existencie – performance, drill down
- Analytici DWH často prístupujú
  - Najskôr k sumárnym dátam – rýchly prístup
  - Neskôr k detailným dátam – len pre určitú časť dát

Granularita dát

Granularita = úroveň detailu dát (faktov aj dimenzií)

Nízka granularita

- (-) obrovské množstvo dát
- (+) väčšia množina realizovateľných dotazov - 15-30% dotazov je postavených na detailných dátach

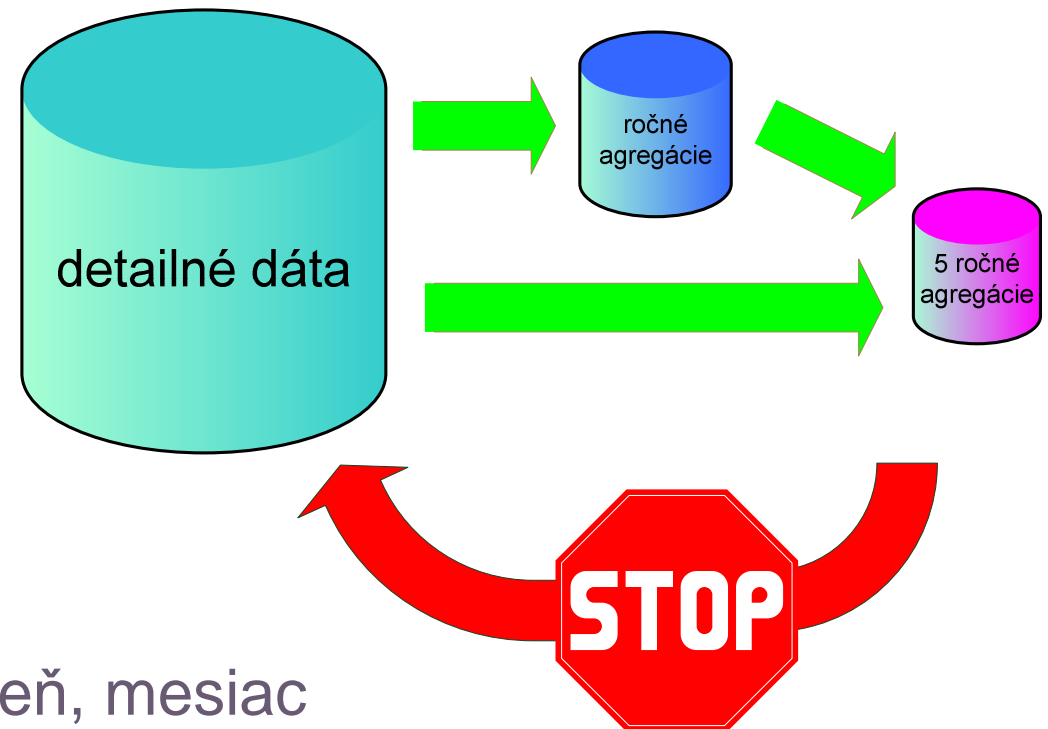
Vysoká granularita

- (+) menšie množstvo dát
- (-) niektoré informácie sú už nedostupné
- (-) niektoré reporty nie je možné realizovať

Granularita dát cont.

- Granularitu je možné len zvyšovať
  - Získavať z viac detailných menej detailné dáta
  - Okrem generovania dát

- Úroveň granularity
  - Detailné dáta – posledný deň, mesiac
  - Mierne sumarizované – posledný rok
  - Sumarizované – posledných 5 rokov
  - Archivované - ostatné

Denormalizácia

= redundancia dát

Cieľ

- Redukcia JOIN operácií → zvýšenie výkonnosti

Spôsoby

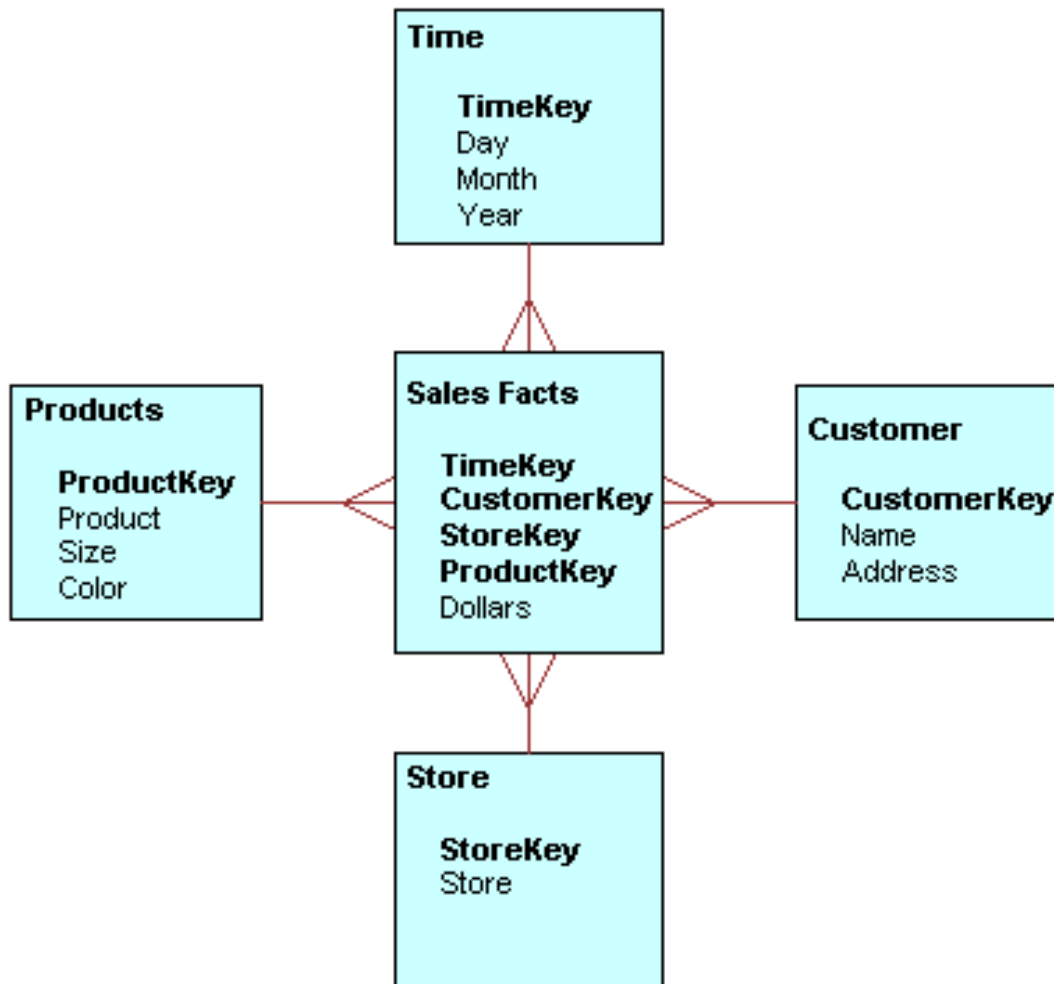
- Indikátory z dimenzií uložené aj pri faktoch
  - Nie sú nutné JOIN operácie faktov s dimenziami
- Dopredu vypočítané hodnoty
  - Rýchlejšie dotazy
- Predpočítané výstupné reporty
  - Rýchlejšie dostupné reporty

Ostatné tabuľky

- HST, ACT
  - Historizácia záznamov (bližšie pri ETL)
- Role-playing dimension
  - Používanie dimenzie vo viacerých rôznych významoch
  - Napr. dimenzia Date (dátum predaja, dátum objednávky, ..)
- Factless fact table
  - Len prepojenie dimenzií
  - Napr. evidencia udalosti, ktorá nastala ale nie je k nej merateľný údaj

Star schéma

Zjednodušené

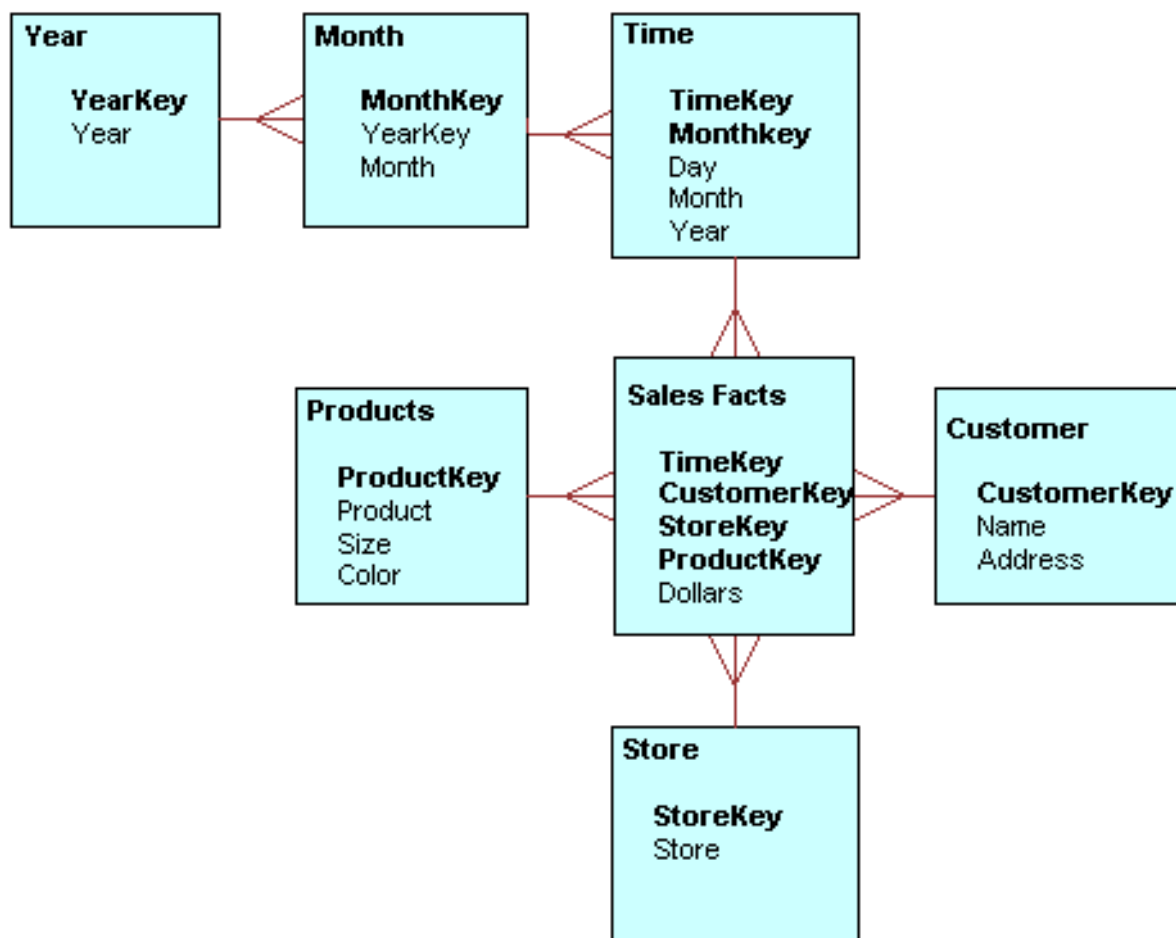
- Fakty v 3-NF
- Niektoré dimenzie v 2-NF

Otázka: Ktorá z uvedených dimenzií nie je v 3-NF?

Constellation schéma

= star schéma s viacerými FCT tabuľkami (zdieľajúcimi dimenzie)

Snowflake schéma

Zjednodušené

- Fakty v 3-NF
- Dimenzie v 3-NF

Snowstorm schéma

= snowflake schéma s viacerými FCT tabuľkami (zdieľajúcimi dimenzie)

Obsah

Dátové modely – história a použitie v DWH

Dimenzionálny model – typy tabuliek

Ukážka modelu dátového skladu

Nástroje

Zhrnutie a diskusia

Obsah

Dátové modely – história a použitie v DWH

Dimenzionálny model – typy tabuliek

Ukážka modelu dátového skladu

Nástroje

Zhrnutie a diskusia

Nástroje

- Sybase PowerDesigner
- Rational Rose (IBM)
- Enterprise Architect
- Microsoft Visio

- Eclipse UML2 Tools

SYBASE®

Rational® software

ENTERPRISE
ARCHITECT

Microsoft
Office Visio 2007

Diskusia

